МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

В. В. Федина, М. А. Кобзенко
Проблема академічної доброчесності та управління етикою в освітньому середовищі *405*

Є. Я. Черняк
Тарифи як важіль сили: зовнішньополітична гра США на економічному полі *407*

Н. Д. Пальм
Інтеграція культури у процес викладання іноземної мови *410*

А. П. Сапсай
Вплив збройних конфліктів на гендерну рівність: міжнародні механізми захисту прав жінок у рамках SDG 5 ..... *412*

М. Капируля
Європейська інтеграція як фактор стабільності та ризику для фінансових ринків України: емпіричні результати та політичні висновки *414*

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Є. А. Богданов
Судова практика ЄСПЛ у правовому полі України: від декларативності до обов'язковості *417*

Р. О. Максимович
Роль міжнародних організацій у підтримці соціальних стандартів *420*

О. С. Казачук
Психологічні основи формування суддівської компетентності в умовах розвитку правової держави *423*

С. В. Федоров
Профілактика правопорушень серед молоді через правову освіту *425*

Н. В. Герасимчук, В. І. Чуєнко
Міжнародно-правове регулювання статусу осіб без громадянства: виклики імплементації в національні правові системи *427*

В. А. Дворник
Міжнародно-правовий режим міжнародних вод *429*

С. Я. Лазоренко
Міжнародно-правові питання громадянства *431*

А. А. Ковтун, В. І. Чуєнко
Міжнародне морське право: розмежування морських просторів і конфлікти . *434*

А. С. Слубська
Санкції в міжнародному праві *436*

Д. Керімова
Міжнародне право в умовах гібридних конфліктів: виклики для принципу суверенітету та заборони застосування сили *438*

сторони конфлікту щодо дотримання норм міжнародного права. Такий комплексний підхід міжнародних інститутів — від моніторингу й превенції до правосуддя та залучення громади — покликаний гарантувати повагу до прав жінок під час війни і притягнення винних до відповідальності, що є передумовою досягнення гендерної рівності у рамках ЦСР 5.

Незважаючи на розроблені механізми, існує низка проблем:

1. недостатній рівень імплементації міжнародних резолюцій на національному рівні;
2. брак ресурсів для підтримки постраждалих;
3. культура безкарності для злочинців;
4. формальна, а не змістовна участь жінок у мирних процесах.

З огляду на масштабні наслідки збройних конфліктів для становища жінок, питання забезпечення їхніх прав має стати постійним об'єктом уваги з боку міжнародної спільноти. Розроблені глобальні нормативно-правові інструменти, зокрема Резолюція Ради Безпеки ООН № 1325, потребують не лише формального визнання, але й дієвої реалізації через створення ефективних механізмів фінансування, моніторингу й підзвітності на рівні національних урядів та міжнародних організацій. Ситуації збройного протистояння не повинні ставати підставою для згортання ґендерної політики — навпаки, її елементи мають бути інтегровані у всі рівні реагування на гуманітарні кризи, включно з етапами попередження, втручання й відновлення. Водночас досягнення Цілі сталого розвитку 5 у контексті збройних конфліктів вимагає перегляду існуючих індикаторів прогресу з урахуванням специфіки кризових умов, включаючи територіальну динаміку, культурні особливості та правову спроможність держав. Успішне просування ґендерної рівності в умовах конфліктів і після їх завершення має розглядатися не лише як внутрішньополітичний пріоритет окремих держав, а як глобальне зобов'язання, що впливає на стійкість міжнародної системи, ефективність механізмів захисту прав людини та зміцнення довіри до міжнародного права в цілому.

М. КАПИРУЛЯ

канд. юрид. наук, доцент кафедри міжнародних відносин, МАУП

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ФАКТОР СТАБІЛЬНОСТІ ТА РИЗИКУ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ УКРАЇНИ: ЕМПІРИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПОЛІТИЧНІ ВИСНОВКИ

Європейська інтеграція України є одним із ключових векторів трансформації в умовах глобальних викликів та воєнних загроз. Для України цей процес має подвійне значення: з одного боку, він формує стратегічний напрям розвитку, з іншого — виступає чинником радикальних економічних і фінансових змін. У післявоєнний період інтеграція до Європейського Союзу розглядається не лише як політичний вибір, а як інструмент відновлення економіки, підвищення стійкості фінансових ринків та забезпечення довгострокової безпеки Фінансові ринки завжди чутливо ре-

агують на процеси глобалізації та регіональної інтеграції. Для України інтеграція до ЄС означає:

1. запровадження нових стандартів регулювання;
2. підвищення вимог до прозорості фінансових операцій;
3. гармонізацію банківських та фондових ринків із європейськими.

З одного боку, це стимулюватиме залучення іноземного капіталу, посилюватиме довіру інвесторів, сприятиме модернізації інфраструктури. З іншого — підвищує залежність від зовнішніх чинників і створює ризики курсової та цінової нестабільності. Саме подвійний ефект інтеграційних процесів становить ядро наукової дискусії.

Проаналізувавши з такі макроекономічні показники, як індекс глобалізації KOF; обсяги зовнішньої торгівлі; співвідношення державного боргу до ВВП; рівень поширення безготівкових розрахунків; та частку іноземного капіталу у банківській системі, ми змогли оцінити, як саме європейська інтеграція впливає на валютний курс, інфляцію та загальну стабільність фінансових ринків України.

Дослідження показало, що зростання глобалізації (через індекс KOF) має негативний вплив на гривню — вона стає більш чутливою до зовнішніх шоків. Водночас зростання обсягів зовнішньої торгівлі зміцнює курс національної валюти, оскільки експорт забезпечує стабільні валютні надходження.

Встановлено значний вплив боргового навантаження, безготівкових платежів та іноземної участі у банківському секторі на рівень інфляції. Це свідчить про складний і неоднозначний характер фінансової інтеграції: вона не завжди стримує інфляцію, а інколи може її посилювати.

Розвиток безготівкових операцій, розширення фінтеху, цифровізація банківських послуг — це позитивні наслідки євроінтеграції. Проте вони потребують нових механізмів регуляторного контролю.

Досвід країн Центральної та Східної Європи (Польща, Чехія, Словаччина, Румунія) показує, що інтеграція до ЄС у перші роки супроводжується фінансовою нестабільністю, проте у середньостроковій перспективі створює умови для сталого зростання. У цих країнах ключову роль відіграли незалежність центральних банків, ефективна боргова політика та інституційна адаптація до європейських правил.

Для України вкрай важливо врахувати цей досвід і уникнути повторення помилок, зокрема надмірної залежності від короткострокового іноземного капіталу.

Європейська інтеграція України у сфері фінансів вимагає:

1. посилення ролі Національного банку як гаранта стабільності;
2. реформування системи управління державним боргом;
3. розвитку ринку довгострокових інвестиційних інструментів;
4. створення умов для стабільного притоку ПІІ;
5. контролю за часткою іноземного капіталу у стратегічних сегментах фінансової системи.

Водночас необхідно забезпечити баланс між відкритістю та захистом внутрішніх ринків. Для цього доцільно:

1. розширити інструменти валютного хеджування,
2. стимулювати використання гривні у міжнародних розрахунках,
3. запровадити систему “макропруденційних фільтрів” для іноземних банків.

Отже, інтеграція — це не автоматична гарантія стабільності, а багаторівневий процес, який може стати каталізатором розвитку лише за умови ефективного державного управління.

Висновки. Європейська інтеграція для України є водночас фактором ризику і стабільності. Вона стимулює розвиток фінансових ринків, проте робить їх більш за-

лежними від зовнішніх впливів. У перспективі інтеграція може стати основою для модернізації фінансової системи та підвищення її конкурентоспроможності, якщо держава реалізує комплексну політику макроекономічної стабілізації.

Джерела

1. *Кучер Г., Галенко О., Капируля М., Костюк В., Волковський Є.* The Impact of European Integration on the Stability of Ukrainian Financial Markets. *Theoretical and Practical Research in Economic Fields*. 2025. Vol. 16, No. 2 (34). С. 436–447. DOI: https://doi.org/10.14505/tpref.v16.2(34).13